

Úvod

Vážení čtenáři,

ve třetím, monotematickém čísle časopisu e-Pedagogium, jsme se zaměřili na otázky obecné pedagogiky a na konstrukce této vědní disciplíny nejen z pohledu filozofického a historického.

Obecnou pedagogiku lze chápat jako disciplínu, jež tvoří jednak bázi pro další obory pedagogických věd, které je možno definovat a systematicky třídit právě prostřednictvím základních obecně pedagogických pojmů a kategorií. V současné době, kdy se mění paradigma jednotlivých vědních oborů, je třeba reagovat a zamyslet se nad možnou změnou v chápání obecné pedagogiky jednak v kontextu filozofie výchovy jednak jako moderní disciplíny, která by se měla vyjadřovat k současné edukační realitě.

V prvním článku se proto společně s Jaroslavem Koťou a Martinem Strouhalem zamyslíme nad postavením obecné pedagogiky a jejím vědním profilem a pokusíme se reflektovat její pojetí, předmět zkoumání, stanoviska a metody s přihlédnutím k jejím filozofickým základům a vzájemnému vztahu obou disciplín.

Druhý příspěvek obrací Markéta Čermáková naši pozornost k Deweyově pojetí pedagogiky jako inspiraci pro současné chápání identity obecné pedagogiky a její spojení s ostatními obory sociálních věd.

Na problematiku uchopení obecné pedagogiky a dějin pedagogiky jako specificky koncipovaných věd a na proces jejich konstituce prostřednictvím analýzy jejich obsahu se zaměřují Štefan Chudý a Pavel Neumeister.

V tomto kontextu pak navazují statě s historickou tematikou zaměřené na mezinárodní diskusi v Československé republice, z níž vychází vymezení obecné pedagogiky v díle pozitivisticky orientovaných pedagogů, jako např. O. Chlupa, O. Kádnera, F. Krejčího či V. Příhody.

K podrobné analýze koncepce výuky obecné pedagogiky na Pedagogické fakultě v období od 80. let minulého století až po současnost přistoupily Helena Grecmanová, Jana Kantorová a Drahomíra Holoušová.

Celé monotematické číslo pak uzavírá úvaha Jana Hábla, v níž se zamýšlí nad potřebou morálního vychovatelství a jeho pozici v moderně pojaté obecné pedagogice

a článek Andrey Rozkovcové zaměřený na konstrukci pojmu výchova v pedagogice a andragogice.

Téma obecné pedagogiky se sice uzavírá na stránkách tohoto monotematického čísla, avšak přáli bychom si, aby diskuse o konstrukci této vědní disciplíny v kontextu požadavků kladených společností na vědy o výchově a vzdělávání pokračovala.

Redakce